

№7 (689)
19 қаңтар
бейсенбі
2012 жыл

Алаш

ISSN 2076-0639

12007

www.alashainasy.kz
e-mail: info@alashainasy.kz

Республикалық қоғамды

Жоғарғы сот төр халқынан кешірі

ЭКОНОМИКА АЙНАСЫ

USD	148,30	▼
EUR	189,23	▼
RUB	4,70	▼
CNY	23,50	—
EUR/USD	1,28	▲
DJIA	12482,07	▲
RTSI	1485,06	▲
KASE	1167,51	▲
BRENT (ICE)	111,95	▼
GOLD (NYMEX)	1655,20	▼

Суық қалада жылу
дауы қызып тұр

Кеше Парламент Сенатының пленарлық отырысында сот жүйесін жаңғыртуға бағытталған заң жобалары талқыланып, ұсынылды. Қоғам ішкісі әлібет

Айнасы

саяси ақпараттық газет

Ғасы Қазақстан м сұрайды

Мансур ХАМИТ (фотол)

Жоғарғы сот төрағасын жемқорды ақтап қалғаны үшін кінәлады. Ал Бектас Бекназаров сол кезде кеткен кінәсін мойындап, Қазақстан халқынан

ДАТ!

Ермек ЧУКУБАЕВ:

Жастарымыз жапа-
тармағай жоғары оқу
орнының дипломын
алуға ұмтылмай,
мамандық алуға бет
бұрса екен деймін

6-бетте

Метроға миллионыншы жолаушы отырды

Іске қосылғанына екі ай бола қоймаған Алматы метрополитеніне миллионыншы жолаушы мініп үлгерді. Оның есімі – Әділжан Псяев.

«Метрополитен» КМК баспасөз хатшысы Айгүл Ешмағамбетованың хабарлауынша, мекеме метроның миллионыншы жолаушысын анықтаған. Ол жерасты қоғамдық көлігіне кеше, қаңтардың 18-і күні отырған 27 жастағы Әділжан Хайроллаұлы Псяев болып шықты. Алматы қаласының бақытты тұрғынына «Метрополитен» КМК директоры Мұрат Өкшебаев осы деректі растайтын куәлікті, метрода тегін жүруге мүмкіндік беретін смарт-карта мен естелік сыйлық табыс етті. Алматы метрополитені 2011 жылдың 1 желтоқсанында Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың қатысуымен салтанатты жағдайда іске қосылған болатын. Ол күніне 30 мың жолаушыны барар жеріне жеткізеді.

АЛАШ-АҚПАРАТ

ҚҰҚЫҚ ПЕН ҚҰРЫҚ

Террактіні бал ашып білмек болыпты...

Тараздықтардың терракті туралы жалған хабар таратуы белең алып барады. Еркеетотай балалардан еңкейген қарияға дейін «телефон террористігіне» деген құмартушылығы неден екені белгісіз болып тұр. Тіпті жауапқа тартылатынын білсе де, одан бас тартып жатқан жан жоқ.

Қарашадағы қанды оқиғадан кейін ел арасындағы үрей отын үрлей түскілері келетін сықылды. Жуырда ес тоқтатар шаққа жетсе де, әлі баланың қылығын жасап жүрген жасамыс қария қолға түсті. Ол ІІД кезекшісіне хабарласып, «алдын ала ойластырылған терракті туралы» айтқан. Бүкіл құзырлы орган аяғынан тік тұрып, әлгі жерге жедел жетеді. ІІД, ҰҚК, облыстық прокуратура органының қызметкерлері мұның жалған хабар екенін анықтады. Ішімдікке тойып алған 58 жастағы әйел ерінбей, көршісінің үйіне барып, сол жерден хабарласқан. Өзінің бұл тірлігін ол былайша түсіндіреді: «Жуырда бір дәм-ханада болдым. Сонда келушілердің бірінің алақанына қарап, бал ашқан болатынымын. Сонда қан көрдім. Демек, тағы да терракті болады деп шештім». Енді оған қатысты «Терракті туралы жалған хабар таратқаны туралы» бап бойынша қылмыстық іс қозғалды. Оған не айыппұл салынбақ, не үш жылға дейін бас бостандығынан айырылуы мүмкін.

Гүлжан КӨШЕРОВА

Кісі пышақтап, 12 жылға сотталды

Ақтөбеде елді дүрліктірген дүкенші келіншектің өліміне қатысты қылмыстық іске нүкте қойылды. Соттың үкімімен келіншекті пышақ-

ДАТ!

Ермек ЧУКУБАЕВ, тарих ғылымының

Жастарымыз жапа жоғары оқу орнын алуға ұмтылмай, м бет бұрса екен дей

– Ермек Самарұлы, өзіңіз де білесіз, елімізде ең көп реформаға да, сынға да ұшыраған – білім саласы. Осы орайда жасалып жатқан реформалар өз жемісін беріп жатыр деп айта аласыз ба? Бүгінгі білім сапасына көңіліңіз тола ма?

– Көпшілігіміз әлі де болса кеңестік санадан арыла алмай келеміз. Реформаға үрке қарамауымыз керек. Олардың әрқайсысының өзіндік артықшылығы, берер пайдасы мол. Кез келген реформа дамыған елдердің озық үлгілеріне сүйене отырып жасалады. Ал дамыған елдердегі білім сапасының жоғары екені бәрімізге белгілі. Олай болса, неге олардан үлгі алмасқа?! Жалпы, жасалып жатқан реформалардың бәрі білім сапасын арттыру мақсатында жасалып жатыр.

Жалпы алғанда, еліміздегі жоғары оқу орындарында білім сапасы нашар деп айта алмаймын. Сапалы білім алу үшін жақсы жағдай жасалған. Тек студенттердің білім алуға деген ынтасы болса, болғаны. Бұлай деуімнің себебі – бізде әлі де болса білім алу үшін емес, диплом алу үшін оқитын студенттер баршылық. Ондай студенттер ертең білікті маман болмайды. Жұмысқа да орналаса алмайды. Ондайлар оқу орындарының беделін түсіреді. Бұл тұста мұғалімдерге кінә артуға болмайды. Өйткені сол мұғалім сабақ берген бір студент жақсы оқып, білікті маман болса, енді бірі оқу орнын әрең бітіріп шығып, жұмыс таппай жүреді. Яғни көп нәрсе студенттің өзіне де байланысты.

алмайды ғой. Демек, студент сабақ бермеген соң, пара ұсынады. Ал мұнда дайда, пенделікке барып, ұсынылған дан бас тартпайтын бірен-саран мұғалім кезігетін шығар. Яғни парақорлыққа апаратын қадамды жасап отырған – сабақ ұстамайтын студенттердің өздері. Ал осы жағдай «неге олардың сабақ үлгерімі нашар» сұрақтың туындауы орынды. Менің ойымша жауап беріп көрейін. Бірінші кейбір ата-аналар баласының қанауы нашар екенін біле тұра, соңғы малын сатуға «пәленшенің баласы университетте оқуға жүр» деген аты үшін оқытады. Екіншіден де болса, білім алу үшін емес, диплом үшін оқитын студенттер баршылық. Үшіншіден, бізде жоғары оқу орнына түсу жолы Амалдап ҰБТ табалдырығын аттап өту болғаны, әйтеуір бір ЖОО-ның ақылы болса, мінде оқуға мүмкіндік аласың.

– Онда бәлкім, Ұлттық бірыңғай тестілеудің талабын қатаңдатып, жоғары оқу орнына түсуге мүмкіндік беретін шектік балды жоғарылату керек шығар?

– Мен мұнымен келісемін. Есіңізге алсаңыз, алғаш тестілеу енгізілгенде шектік балл 40 болған. Сол кездері оқу орындарының да, студенттердің де саны шектеліп кетті. Білім сапасының құлдығаны да рас. Бұл меженің төмен екенін аңғарған министрлік мамандары көрсеткішті 50-ге дейін көтерді. Кейбір университеттер үшін бұл меже 60-қа жетті. Менің

кандидаты, доцент:

армағай

дипломын

мандық алуға

жайлы студенттердің өздері наразы көңілмен айтып жүр. Бұл мәселені қалай оңтайлы шешуге болады?

— Әрине, мұндай жағдайлар оқу орнына, сонда жұмыс істейтін мұғалімдерге де, пәл берді, сол оқу орнының студенттеріне абырой әпермейді. Сондықтан бұл теңсіздікпен бүкіл ұжым болып күресу керек. Ең алдымен оқу орнының басшысы ал бойы сабаққа дұрыс қатыспаған мұғалімнің неліктен оң баға қойып отырып тексеруі керек. Егер студент саулығына байланысты сабаққа қатыспаған болса, ол — басқа әңгіме. Ал ондай жағдайда мұғалім өз іс-әрекетін жауап беруі тиіс. Сондай-ақ студенттер сабаққа келмеген балаға мұғалімнің оң баға қойғаны жайлы оқу орны басшылары- дер кезінде мәлімдеуі керек. Егер оқу орны басшылары оған көз жұма қараса, бұл ол жайлы министрлікті хабардар ету болар.

Қазіргі кезде жоғары оқу орны басшы- ның мұндай жағдайды бақылап оты- ратын толық мүмкіндігі бар. Мұндай мәселені университеттің ректоры Ғалымжанов өте қатаң қадағалап отырады.

Бұл балдық жүйемен әр аптаны қорытын- дылап отырамыз. Апта қортындысы базаға енгізіледі. Ол басшылардың қадағалауында болғандықтан, ешкім өзгерте де алмайды. Бірақ жалпы қорытынды бойынша тиесілі бағаны алмай, сабаққа дұрыс қатыс- паған студентке мұғалім оң баға қойса, ол

- Шет тілдер кафедрасы;
- Қазіргі шығыс тілдері кафедрасы.

Оқу процесінде студенттердің маман- дануына байланысты оқытуды студенттің талабына сай жүргізуге көп көңіл бөлінеді. Біздің факультет бірқатар тұтынушылардың ұсынысы бойынша жаңа мамандануларды ашты, жаңа таңдап алу пәндерін біріктіретін элективті курстардың каталогын дайында- ды. Атап айтқанда, «Халықаралық қатынастар» мамандығы аясында студенттер төмендегідей арнайы курстарды таңдай алады: Елтану (Орталық Азия, Қытай, Франция, Германия, АҚШ, Ұлыбритания, Үндістан және Жапония) мен Дипломатия- лық және консулдық қызмет. Аймақтану мамандығының студенттері төрт аймақ бойынша пәндерді таңдай алады: Азиат- тық-Тынық мұхит аймағы, Таяу Шығыс, Батыс Еуропа, АҚШ және Канада. Сонымен қатар әр мамандықтың студенттері басқа да көптеген элективті пәндерді таңдай ала- ды.

Факультетіміздегі әрбір мұғалімнің басты міндеті:

— кәсіби еңбек нарығының ауыспалы қажеттіліктерін ескере отырып, талапқа сай кәсіби білімді, кәсіптік дағдыларды беру.

Аудио және видео материалдар, Power Point көрнекі құралдары пайдаланылады. Студенттерге шетелдік білім беру бағдар- ламалары бойынша тренинг-семинарлар жиі өткізіліп тұрады. Осы іс-шаралар студенттерді материалды жүйелендіруге көмектеседі, оның талдаушылық іс-әрекетін дамытып, сыншылдық ойлау қабілетін жетілдіреді. Ашық дәрістерге қатысу шең- берінде жас оқытушылар профессорлар- дың және доценттердің тәжірибесін қабыл- дайды, оқытушылық әдістемені, интерак- тивті және инновациялық оқытудың нысан- дарын меңгереді.

Сонымен қатар факультет оқытушылары өз ғылыми туындылары мен зерттеулерінің нәтижелерін оқу процесіне енгізу арқылы қазіргі таңда өзекті болып жатқан ғылым мен білім интеграциясын дамытады.

— Сіздерде сабақ қай тілде оқытылады? Қазақ тілі мәселесі қалай?

— Халықаралық қатынастар факульте- тінің басты ерекшеліктерінің бірі — шет- тілдерін тереңдетіп оқытуға көп көңіл бөлу болып табылады. Әрбір мамандықтың ерекшелігіне қарай факультет студенттері